

پاینده ایران

ایران بزرگ آرمان بزرگ میخواهد

ناسیونالیسم

*****

نشریه آموزشی حزب پان ایرانیست

نشریه شماره ۱ آموزشی سال ۱۳۴۰

ناسیونالیسم

ناسیونالیسم مکتب اصالت ملت است که در آن کلیه پدیده های اجتماعی و تحولات تاریخی و کیفیات زندگانی بشر در هر زمانی و مکانی با توجه ب موجودیتی زنده و متکامل بنام ملت مورد تفسیر و بررسی قرار میگیرد. در این مکتب تاریخ هر ملت بیان سرگذشت آن ملت میباشد و مفسر تحولات تاریخی نیازهای ملت است و نیز کلیه پدیده های اجتماعی با توجه بخواستها و خصوصیات زندگی ملت مورد بررسی و تفسیر قرار میگیرد. در این مکتب بجهان و زندگی بشر از دریچه کوچک امیل و خواسته های فردی چشم نمیدوزند و جهان را و هر چه در او هست کیفیات و پدیده های زندگی عنصری بالاتر اصیل تر و جاودانی تر از افراد یعنی ملتها میدانند برای آشنایی با این مکتب و این طرز فکر در دو زمینه تاریخی و اجتماعی به بررسی می پردازیم.

۱ - زمینه تاریخی - مکتب ناسیونالیسم تاریخی - ملت در تاریخ

مکتب ناسیونالیسم تاریخی مکتبی است که عنصر مورد توجه آن ملت است و در این مکتب ملت بعنوان يك موجودیت زیستی و اجتماعی در نظر گرفته میشود که برای حفظ خود قوانین دارد این قوانین از فئای ملت در برابر تهاجمات داخلی و خارجی و بحرانهای گوناگون جلوگیری میکند و بنام نیاز ملی گفته میشود. عامل نیاز ملی مفسر پدیده ها و تحولات تاریخی است مثلاً سقوط امپراطوری ها بعلت نیاز ملتهاي تابعه به استقلال است.

تاریخچه کوتاه مکتب ناسیونالیسم تاریخی

کلیه مورخین عالم از بد و پیدایش علم تاریخ تا کنون بدون آنکه خود دانسته باشند و بطور طبیعی (Naturalment) تاریخ عالم را به تاریخ ملتها تقسیم کرده اند و لو آنکه نظر بخصوصی داشته اند و گاهی اوقات به تعبیرات ناسیونالیسمی پرداخته اند و برای ملتهاي اسیر و تجزیه شده حق حاکمیت قائل شده اند این مرحله نخستین از تاریخچه مکتب ما و دوران وجود نا خود آگاه مکتب ناسیونالیسم است مرحله دوم شناخت مکتب ناسیونالیسم شناخت ملت است که از اواخر قرن هیجدهم آغاز گردید و در مکتب ما بمرحله کمال خود رسید. نکته شایان توجه آنست که نباید تاریخ شناخت ملت را تاریخ پیدایش ملت دانست چنانکه تاریخ شناخت اتم تاریخ پیدایش اتم نیست.

در زمان ما مکتب ناسیونالیسم تاریخی بخوبی شناخته شده است در این مکتب برای بررسی تاریخ توجه به سیر حیاتی ملت و نیاز ملی را بهترین و طبیعی ترین روشها میدانند .

ملت در تاریخ :

در تاریخ رشته ای است بنام تاریخ عمومی که تمام جریانهای مختلف تاریخی در تاریخ عمومی در کنار هم بررسی میشود. تاریخ عمومی در عین حال از وضع سیاسی و اجتماعی سخن میگوید - هنرها - فلسفه و ادیان را مورد بررسی قرار میدهد و معلوم است که در روی زمین و در تمام انوار مسائلی از قبیل طرز حکومتها - زندگی اجتماعی - هنرها بوده است وظیفه تاریخ عمومی مطالعه و بررسی این جریانات است و برای این بررسی احتیاج به تقسیم بندی هست - هرچه این تقسیم بندی صحیح تر و طبیعی تر باشد ثبات و دوام آن بیشتر است و احد کلیه تقسیم بندیهای تاریخ عمومی ملت است و کلیه جریانات پیوسته در بین ملل مختلف مورد قرار گرفته است زیرا هر يك از جریانات اجتماعی در میان يك ملت استقلال خاصی دارد . بنابراین تاریخ ملت بعنوان واحد تاریخ عمومی است و برای شناسایی ملت باید از این نقطه آغاز کرد و ملت را همطور که تاریخ عمومی معرفی میکند باید مورد مطالعه قرار داد . خصوصیت هر ملت ویژه خود اوست و يك تعریف کلی برای همه ملتها صدق نمیکند و بدین ترتیب ملت بعنوان يك واحد تاریخی شناخته میشود .

مکتب ناسیونالیسم تاریخی مکتب شایسته آرمانخواهی

ملتها است .

در مکتب ناسیونالیسم تاریخی با بررسی گذشته هر ملت برای آن ملت سرنوشتی پیش بینی میشود و این سرنوشت با مفهوم جبر و تقدیر متفاوت است و آنچه را که مکتب ناسیونالیسم درباره ی آینده يك ملت معلوم میکند نتایجی است که از تاریخ گذشته يك ملت بدست آمده و در حقیقت استعداد ملت را برای زندگی آینده معلوم میسازد به این معنی که راه رسیدن به عظمت و قدرت يك ملت نشان داده میشود و بدین وسیله يك آرمانخواه کسی است که قضایای تاریخی را از دیدگاه این مکتب مورد بررسی قرار میدهد .

ناسیونالیسم اجتماعی - ملت در جامعه شناسی - ملیت

مقدمه : جامعه شناسی علمی است که در قرن نوزدهم پدید آمد و این علم جامعه را بعنوان يك موجودیت قابل بررسی که با انبوهی از افراد فرق دارد

تلقی میکند. واضع این علم آگوست کنت دانشمند فرانسوی است که علم جامعه شناسی را از علوم مثبت معرفی میکند و میگوید جامعه با وجودی که از افراد تشکیل شده دارای احساسات و صفاتی متمایز است و پایه جامعه شناسی را میتوان بر روی احساس فرد نسبت بجامعه گذاشت که هر فردی احساس میکند پیش از او جامعه ای بوده است و پس از او نیز خواهد بود و در جامعه قوانین و مقرراتی است که او از اطاعت آنها ناگزیر است این نکته رابطه فرد با جامعه بود رابطه تاریخ با جامعه شناسی از این جاست که جامعه شناسی محل بحث و قیاسی است که تکرار میشود یعنی علم جامعه شناسی نسبت ب کلیات بحث میکند در حقیقت تاریخ بستر مسائل جامعه شناسی است. مفهوم ملت در جامعه شناسی بهمان روشی است که ناسیونالیسم تاریخی معرفی میکند موضوعاتی در جامعه شناسی مورد بحث قرار میگیرند که کلی تر از وقایع تاریخی باشند و ملت يك موجودیت اجتماعی است که مورد بحث قرار میگیرد و مراحل مختلف سیر حیات ملل مطالعه میشود و نشان داده میشود که کلیه ملل برای رسیدن بهدفعهای خود اعمالی و واکنشهایی داشته است و اگر رسیدن بحکومت واحد را در بین ملل یکی از این هدفها ذکر کنیم علم جامعه شناسی روشن میکند که برای رسیدن به این هدف ملتها احتیاج به آرمان و عقیده ای واحد داشته اند و نیز خصوصیات هر ملت را در رسیدن به این مرحله روشن میکند.

از بحثی که تا کنون کرده ایم روشن میشود که ملت موضوعی است که دارای جنبه خارجی است یعنی ما چه راجع به آن فکر بکنیم یا فکر نکنیم وجود دارد و از لحاظ علمی آنرا میتوان در تاریخ و جامعه شناسی مورد مطالعه قرار داد. ناسیونالیسم اجتماعی - مکتب ناسیونالیسم اجتماعی بد و اعتبار وبدو معنی مورد توجه است.

۱ - ناسیونالیسم اجتماعی عبرت از مکتبی است که رابطه اجتماعی را با در نظر گرفتن عامل نیاز ملی تعبیر و تفسیر میکند.

۲ - ناسیونالیسم اجتماعی مکتبی است که از راهنمایی های جامعه شناسی برای حفظ مصالح و موجودیت ملت استفاده میکند بدین طریق روشن میشود که ناسیونالیسم اجتماعی برای نهضت های ملی مکتبی شایسته است و باید گفت به این معنی این مکتب تاریخچه ای جدید دارد و پس از پیدایش سوسیالیسم که برضد افکار فرد پرستی پدید آمد تکامل آن مکتب در لباس ناسیونالیسم تجلی

کرد . پس کسانی که با فرد پرستی مخالف باشند و در هر امری مصالح ملت را مورد نظر قرار دهند طرفدار ناسیونالیسم اجتماعی محسوب میشوند .

ملیت - اکثراً ملیت را با حس ملیت اشتباه کرده و عده ای ملیت را بمعنی صفات مشترک افراد يك ملت میدانند این تعریف که پایه های فرد پرستی دارد صحیح نیست . ملیت مبحثی است که نقش عوامل مختلف را در حیات ملت مورد توجه قرار میدهد . ملیت علم بصفات و مشخصات ملت است در این علم تأثیر زبان - نژاد - عقاید - ادیان - اقتصاد نیز در حیات ملت ها مشخص میشود و در مورد يك ملت بكمك این علم تأثیر عوامل مختلف سنجیده میشود .

ناسیونالیست ایرانی باید بیان ایرانیست باشد.

خلاصه و نتیجه بحث ما تا اینجا چنین است که یکنفر ناسیونالیست میدانند که ذره ای گران از موجودیت و پیکره ای جاویدان بنام ملت است و این فرد در افکار و عقاید خود توجه به آن پیکره عظیم و جاوید دارد و کلیه کوشش او منطبق با نیازهای آن موجودیت برتر است و نیز جهان بینی این فرد بررسی اوضاع و احوال و کیفیات و پدیده های جهان از دیدگاه نیاز ملت ها است . چنین فردی پیوسته برای ملت خود سربلندی و عظمت آرزو میکند و هدفش سعادت ملتش میباشد و چه بداند یا نداند کلیه افکار و اعمال او در این راه مصروف میگردد حال يك ناسیونالیست ایرانی در قدم نخست متوجه میشود که ملت او تجزیه شده است و قسمتهایی از پیکره جاندار ملتش را سیاستهای بیگانه اسیر کرده و بدنبال امیل و نیات سیاسی خود در مرزهای قرار دادي محصور کرده اند . ناسیونالیست ایرانی به اتکاء این ادراک و این احساس پان ایرانیست میباشد زیرا حس میکند برای رسیدن به عظمت در قدم اول ملت او احتیاج به اتحاد دارد و به اتکاء علم تاریخ و جامعه شناسی این نیاز ملی را در می یابد . با توجه بعلم تاریخ میفهمد که ملتش ایران در طی قرون و اعصار متملّی در سرزمین واحدی که فلات ایران میباشد زندگی کرده و با این قطعه خاک رابطه خاک و خونی و پیوند های گسستنی پیدا کرده است و با بررسی متوجه میشود که هرگاه ملتش دچار تجزیه شده و بعلت ترکتازیهای اجانب یا ضعف دستگاههای حکومتی مرکزیت و اتحاد از میان رفته است ضعف و فتور در ملت او یعنی کلیه ارگانهای ملت ایرانی مشاهده شده و هرگاه پیرو يك اندیشه قوی با توجه به نیازهای ملی حرکت بسوی وحدت آغاز شده یکدوره پرعظمت و سعادت بار پیش آمده است ناسیونالیست ایرانی که طرفدار ملت ایران

وخواستار حقوق ملت ایرانست در قدم اول وحدت سیاسی ملتش را خواهان است پان ایرانیست با يك تجاوز طلب فرق بسیار دارد تجاوز طلب خواهان گسترش بي تناسب وبدون دليل خاك است ولي يك پان ایرانیست آن سرزمینهای را از آن ایرانیان میداند که سالها تبار ایرانی در آن سرزمینها زندگی کرده ونسبت به آن خاکها مالکیت تاریخی دارند نه هر خاکی که بتصرف ملت ایران در آید یا در زمانی در آمده باشد جزء وطن ایرانیان است .

پان ایرانیست ناسیونالیست ایرانی است وبا اتکاء به اصول مکتب ناسیونالیسم تاریخی و اجتماعی میداند که جز کسب وحدت هدف بزرگتری در پیش ندارد وهر هدف سطحی وکوچکی در راه عظمت وسعدت ملت او بثمر نخواهد رسید ونمیتواند آن خواسته های ورجاوند ملت ایرانرا برآورده کند .

پاینده ایران